

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Rudolf Toni Böhner en 22 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

Met afwijking van het in de wet op het Nederlanderschap omtrent de betaling bepaalde (artikel 3, tweede lid en vijfde lid, aanhef en onder 3e) worden - op grond van hun verdiensten voor de geallieerde oorlogvoering - de verzoekers genoemd onder 6, 8, 9, 10 en 16 voorgedragen voor kosteloze naturalisatie.

Ten aanzien van de verzoekers genoemd onder 12, 13, 21 en 22 wordt afgeweken van de wettelijke eis van vijf jaren woonplaats in het Koninkrijk (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 2e, van de wet op het Nederlanderschap). De ondergetekende is van oordeel dat hiertoe voldoende aanleiding is omdat deze uit Indonesië afkomstige verzoekers geacht kunnen worden reeds genoegzaam te zijn aangepast aan de Nederlandse samenleving.

De onder 13, 15 en 22 genoemde gehuwde vrouwen stellen evenals hun in het wetsontwerp genoemde echtgenoten prijs op het bezit van het Nederlanderschap. Aangezien zij deze staat niet kunnen verkrijgen door het doen van een kennisgeving worden zij voor naturalisatie voorgedragen.

De echtgenote van de verzoeker genoemd onder 3 en de uit haar geboren kinderen alsmede een minderjarig kind van de verzoeker genoemd onder 20, verblijven in het buitenland. In verband hiermede wordt in artikel 2 het Nederlanderschap aan deze kinderen onthouden. Verzoekers hebben met de uitsluiting ingestemd.

Onder 1 wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Rudolf Toni Böhner. Hij werd in 1944 te Koblenz-Metternich in Duitsland geboren en woont sedert 1963 in ons land. Adressant is met een Nederlandse vrouw gehuwd en is werkzaam als chef-orthopaedisch instrumentmaker.

De Israëliëse verzoeker Dan Bar Yosef, genoemd onder 2, werd in 1930 te Bagdad in Irak geboren. Hij verblijft van 1963 af in Nederland. Als diamantsnijder verschaft hij zich een bestaan.

De Italiaanse verzoeker Luciano Alberto Cavazzana, voorgedragen onder 3, werd in 1938 te Badia Polesine in Italië geboren. Sinds begin 1962 woont hij hier te lande. Als fabrieksarbeider voorziet hij in zijn levensonderhoud.

Alfredo Canal Lario, genoemd onder 4, werd in 1939 te La Una (Spanje) geboren. Hij bezit de Spaanse nationaliteit. Adressant is sedert 1963 in Nederland gevestigd. Hij is met een Nederlandse vrouw gehuwd en verdient als timmerman het brood voor zich en de zijnen. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de samengestelde geslachtsnaam van verzoeker en die van zijn kinderen te vereenvoudigen.

Onder 5 wordt genoemd Zaven Hiraç Dadyan, die de Turkse nationaliteit bezit. Hij werd in 1927 te Bakirköy-Istanbul geboren en woont van begin 1963 af in ons land. Zijn vrouw is Nederlandse. Adressant is plaatwerker van beroep.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Stanislaw Gudziej, de verzoeker van Poolse afkomst genoemd onder 6, werd in 1919 te Pobitno in Polen geboren. Van 1942 tot 1947 diende hij in het Vrije Poolse Leger. Na zijn demobilisatie vestigde hij zich in 1947 in ons land, waar hij sedertdien steeds heeft gewoond. Als elektrisch lasser verdient hij zijn brood.

De onder 7 voorgedragen Hongaarse verzoeker Sandor Arpad Joo werd in 1939 te Boedapest geboren. Sedert 1958 woont hij in ons land. Zijn echtgenote bezit het Nederlanderschap. Adressant, die met goed gevolg het Koninklijk Conservatorium te 's-Gravenhage doorliep, is werkzaam bij de Technische Hogeschool Twente.

De verzoeker van Poolse afstamming Henryk Julian Koenner, genoemd onder 8, werd in 1926 te Gorne Wymiary in Polen geboren. In 1943 werd hij ingelijfd in het Duitse leger. Bij gevechtshandelingen in Frankrijk gaf adressant zich over aan een Franse verzetsorganisatie. Van september 1944 af diende hij vervolgens vrijwillig in het geallieerde Poolse leger. Sedert 1947 woont hij hier te lande. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw en werkt als chef van de bankwerkerij van een machinefabriek.

Franciszek-Leonard Kowalski, genoemd onder 9, is van Poolse herkomst. Hij werd in 1916 te Ruskow in Polen geboren. Van 1942 af diende hij in het Poolse leger onder geallieerd commando. Adressant, die werkzaam is als worstmaker, woont sedert 1947 in Nederland.

De onder 10 voorgedragen Zuidafrikaanse verzoeker Erich Gunter Heinrich Landwehr, werd in 1918 te Pietermaritzburg in Zuid-Afrika geboren. Tijdens de oorlog diende hij in het Zuidafrikaanse leger; hij nam onder meer deel aan de strijd in Noord-Afrika. Sedert 1963 woont hij hier te lande. Adressant is met een Nederlandse vrouw gehuwd en voorziet als verkoopleider in het onderhoud van zich en de zijnen.

De Belgische verzoeker Matthias Heinrich Laumen, genoemd onder 11, werd in 1914 te Neuss in Duitsland geboren. Behoudens de periode 1942 tot 1945, woont hij sedert 1934 in Nederland. Tijdens de oorlog werd hij als z.g. volksduitsers aangemerkt en verplicht te dienen in het Duitse leger. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voorziet als vleeswarenfabrikant in het gezinsonderhoud.

Biauw Sien Liem, genoemd onder 12, werd in 1911 te Tegal in Indonesië geboren. Deze Indonesische aanvrager woont sedert 1965 hier te lande. Zijn echtgenote bezit eveneens de Indonesische nationaliteit. Adressant heeft medicijnen gestudeerd aan de voormalige Geneeskundige Hogeschool te Batavia en is thans als arts verbonden aan een bejaardentehuis.

Stanislav Frantisek Neumann, genoemd onder 14, werd in 1903 te Olesnici in Tsjechoslowakije geboren. Evenals zijn echtgenote is hij van Tsjechische afkomst, doch het echtpaar bezit thans de Peruviaanse nationaliteit. Sedert 1964 woont verzoeker in Nederland. Hij geniet pensioen.

De verzoeker Stanislaw Nowosielski, genoemd onder 16, is van Poolse herkomst. Hij werd in 1911 te Brese in Polen geboren. Tijdens de oorlog diende hij in het onder geallieerd bevel opererende Poolse leger. Met uitzondering van de jaren 1954 en 1955 woont hij sedert 1947 in ons land. Adressant is eigenaar van een autoplaatwerkerij/spuitinrichting.

De onder 17 voorgedragen Marokkaanse verzoeker Edmond Perez werd in 1940 te Marrakech in Marokko geboren. Hij woont sedert 1964 in Nederland. Adressant is met een Nederlandse vrouw gehuwd en voorziet als herenkapper in het gezinsonderhoud.

Heinrich Wilhelm Reintjes, genoemd onder 18, werd in 1941 te Oberhausen (Duitsland) geboren. Hij bezit de Duitse nationaliteit. Sedert 1961 woont hij in ons land. Adressant is met een Nederlandse vrouw gehuwd en voorziet als meubelmaker in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Karoly Mihaly Sagh, onder 19 genoemde minderjarige, werd in 1952 te Boedapest geboren uit Hongaarse ouders. Het huwelijk van de ouders werd door echtscheiding ontbonden, waarna de moeder met een Nederlander hertrouwde. De minderjarige, die uit het Hongaarse staatsverband is ontslagen en staatloos is, woont sedert 1962 in ons land. Hij is leerling van een lyceum. Bij zijn naturalisatie wordt afgeweken van de wettelijke eis van meerderjarigheid (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 1e, van de wet op het Nederlanderschap), waartoe naar de mening van de ondergetekende voldoende aanleiding bestaat.

De Oostenrijkse verzoeker Werner Schiretz, genoemd onder 20, werd in 1940 te Schönebeck a/d Elbe in Duitsland geboren. Hij verblijft sedert 1961 hier te lande. Adressant is

met een Nederlandse vrouw gehuwd en verdient als broodbezorger de kost voor zich en de zijnen.

De Indonesische verzoeker Tek Yong Tan, genoemd onder 21, werd in 1925 te Soekaboemi (Indonesië) geboren. Hij woont sedert begin 1967 in ons land; tevoren verbleef hij in Nederland van 1947 tot 1950 en in 1966. Adressant is gehuwd met een eveneens Indonesische vrouw en werkt als ordervorbereider bij een drukkerij en uitgeverij.

Heinie Znapper, genoemd onder 23, werd in 1913 te Lodz (Polen) geboren. Tijdens de oorlog verbleef hij in Duitse krijgsgevangenschap. Sedert 1945 woont hij in ons land. Zijn vrouw is Nederlandse. Adressant geniet uitkering krachtens de Wet op de Arbeidsongeschiktheid.

Met uitzondering van de Israëliische verzoeker genoemd onder 2, de Turkse verzoeker genoemd onder 5 en de Hongaarse verzoeker genoemd onder 7, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen dat zij na naturalisatie niet van dubbele nationaliteit zullen zijn. De hiervoor genoemde Israëliische en Turkse verzoekers hebben zich bereid verklaard te zijner tijd afstand te doen van hun huidige nationaliteit.

De Minister van Justitie,
C. H. F. POLAK.